

Jaarverslag 2023

Periode: Jan-Dec 2023

Stichting Voedseltuin De Pluimerije *Natuurlijk Sociaal*

DE PLUIMERIJE

Natuurlijk sociaal

Colofon

Titel: Jaarverslag 2023 Stichting Voedseltuin De Pluimerij

Auteur: Bestuur Stichting Voedseltuin De Pluimerij

Datum: 23-04-2024

Contactadres: Lageveldseweg 2, 7973 KR Darp

Bezoekadres: Busselterweg 6A, 7973 KP Darp

Internet: www.pluimerije.nl

Mail: jvanlijmen@stichtingdepluimerije.nl

DE PLUIMERIJE

BUSSELTHERWEG 6A | 7973 KP DARP | INFO@PLUIMERIJE.NL | WWW.PLUIMERIJE.NL

Voorwoord

Voor u ligt het derde jaarverslag 2023 van Stichting Voedseltuin De Pluimerij (hierna ook wel: de Stichting). Drie jaar geleden, Covid heerste, stelde Marjolein en Jan-Jaap Bakker zichzelf de vraag of dingen niet anders konden. Zij begonnen met het verwezenlijken van hun droom: het creëren van een sociale voedseltuin waarin vrijwilligers elkaar kunnen treffen en samen in een veilige en natuurlijke omgeving bijdragen aan een duurzame en toekomstbestendige samenleving.

Waar dit toe geleid heeft, kunt u in dit jaarverslag lezen. Maar graag vermelden wij al vooraf dat de aanpak van Marjolein en Jan-Jaap er *binnen drie jaar* toe heeft geleid dat in 2023 zo'n 25 huishoudens met een lager besteedbaar inkomen, gedurende zo'n 36 weken, wekelijks gratis gebruik maakten van de zelfoogsttuin. Daarnaast voorzag Stichting in 2023 nog eens zo'n 40 tot 50 huishoudens in Havelte en Steenwijk om de week van verse groenten. Voor 2024 heeft de Stichting de ambitie om zelfs 50 huishoudens kosteloos te kunnen voorzien van gezonde en verse groenten. Over de andere doelen van De Stichting kunt u hierna meer lezen.

Het grote belang van een voedseltuin zoals De Pluimerij mag niet onderschat worden en wordt vooral duidelijk als u zich realiseert dat de kloof tussen arm en rijk – helaas ook in Nederland – steeds groter wordt. In Nederland leeft bijna 1 miljoen mensen onder de armoedegrens. En 1 op de 6 mensen (17%) wil graag gezonder eten, maar kan dat niet betalen. Steeds meer mensen zijn op de voedselbanken in Nederland aangewezen. Die tegelijkertijd steeds meer moeite hebben om verse groenten en fruit in hun pakketten te krijgen.

Gelukkig heeft het initiatief van Marjolein en Jan-Jaap op lokaal niveau belangrijke impact op de voedseltoegankelijkheid voor deze mensen die het zo hard nodig hebben. En dit doen zij niet alleen. Zonder de hulp van al die vrijwilligers die wekelijks in de tuin komen helpen, of achter de schermen actief zijn. En zonder de financiële bijdragen die geïnteresseerde donateurs, subsidieverleners en anderen leveren, kunnen de initiatieven van De Stichting niet tot bloei komen.

We willen dit voorwoord daarom ook heel nadrukkelijk gebruiken om al die betrokkenen zeer hartelijk te bedanken voor alle ondersteuning en bijdragen die zij in 2023, hoe klein soms ook, aan de doelstellingen van De Pluimerij hebben geleverd. Zonder hen was op deze korte termijn nooit zo'n mooi resultaat bereikt. Wij hopen in 2024 weer op u te mogen rekenen!

Namens Stichting Voedseltuin De Pluimerij, het bestuur

Context & actualiteit

Gezond eten is belangrijk om je goed te voelen en ziekten te voorkomen. Toch is het voor veel mensen niet makkelijk om gezonde voedingskeuzes te maken. In Nederland leven bijna 1 miljoen mensen onder de armoedegrens en de verwachting is dat dit aantal de komende tijd verder zal toenemen (o.a. CPB 2023). Naast minima vallen hier nu ook middeninkomens onder. Ook voor deze groep is het niet langer mogelijk om voor gezond, lokaal, duurzaam en vers eten te kiezen.

Het concept Sociale Voedseltuin is gericht op het duurzaam produceren van gezond en vers voedsel op een wijze die bijdraagt aan biodiversiteit en natuur. Tegelijkertijd streeft een dergelijke tuin op een integrale wijze een of meerdere sociale doelen na. Zoals ongelijkheid tegengaan, mensen in beweging krijgen, eenzaamheid voorkomen, participatie bevorderen, voedselzekerheid en voedseleducatie stimuleren. Dit alles om gezondheid en welzijn van gezinnen die tot de lagere inkomensgroepen behoren structureel te verbeteren.

Structureel gezond eten draagt bij aan het beheersbaar houden van de (toekomstige) zorgkosten en stimuleert de maatschappelijke participatiebereidheid van de laagste inkomensgroepen. Naast gezond voedsel kan een Sociale Voedseltuin zorgen voor sociale verbindingen en kan het concept mensen op een laagdrempelige manier betrekken (zoals bij het zelf oogsten en de tuin beheren). Met een dergelijke voorziening in de buurt kunnen gezinnen beter rondkomen, eten ze gezonder, kunnen mensen meedoen en raken ze minder snel geïsoleerd.

Doel van de Stichting

Stichting Voedseltuin De Pluimerij wil een positieve bijdrage leveren aan een duurzame en toekomstbestendige samenleving. Dit willen wij doen door een groene ontmoetingsplek te creëren waarbij we mensen op laagdrempelige wijze met elkaar verbinden. De activiteiten bestaan uit een mix van:

- Het telen van groente, fruit, bloemen en kruiden in het kader van geplande sociale activiteiten.
- Het organiseren van activiteiten ter bevordering van het zelfstandig functioneren van mensen.
- Het vergoten van kennis en bewustwording van de herkomst van gezond voedsel.
- Donaties in natura aan lokale initiatieven zoals bijvoorbeeld De Voedselbank.
- Het verrichten van alle verdere handelingen, die daarmee een rechtstreeks of zijdelings verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
- Stichting Voedseltuin De Pluimerij heeft geen winstoogmerk en alle verworven middelen worden ingezet ter bevordering van het gestelde doel. We trachten onze financiële middelen te verkrijgen door: subsidies, schenkingen, donaties, fondsenwerving.

Ecologische duurzaamheid door permacultuur

Permacultuur is een multidisciplinaire aanpak die land, grondstoffen, mensen en het milieu met elkaar verbindt in wederzijds voordelige, niet verspillende, gesloten kringloopssystemen, zoals we die ook in de natuur zien. We passen holistische oplossingen toe voor hedendaagse problemen. Permacultuur is een ontwerpmethodede waarin diverse, stabiele en veerkrachtige ecosystemen samengaan om op een duurzame manier te voorzien in voedsel, energie, onderdak en andere behoeften. De ontwerpen zijn niet schadelijk voor de planeet en voor de mens! De achterliggende filosofie is gebaseerd op leren *samenwerken met de natuur* en niet ageren tegen de natuur, zoals de meeste huidige systemen dat doen. Een permacultuur ontwerp en bouwt een regeneratieve omgeving met cumulatieve functies voor de verbetering van alle planten, dieren, mensen, bodem, waterwegen en het gehele ecosysteem. Vanuit deze holistische zienswijze zijn we niet uitsluitend gericht op alle (korte termijn) voordelen en opbrengsten van de natuur voor de mens, maar door te werken volgens de principes van de permacultuur draagt De Stichting bij aan het creëren van meer biodiversiteit en biedt het duurzaam geteelde seizoensproducten aan in de Gemeente Westerveld en omgeving.

Sociale duurzaamheid

Het zelf kunnen verbouwen van voedsel is een vaardigheid die mensen in staat stelt om een grotere autonomie op te kunnen bouwen. Zelf voedsel verbouwen is goed voor de gezondheid en sámen voedsel verbouwen zorgt daarnaast voor verbinding. Stichting Voedseltuin De Pluimerij is een plek waar mensen verbinding kunnen leggen met de natuur en met elkaar en weer in hun kracht komen te staan. Hier wordt gezond voedsel geproduceerd, kan men actief zijn in het groen en kan men zijn of haar eigen vaardigheden inzetten ter verbetering van het geheel.

Onze doelgroep

We willen een brede sociale community creëren. Deze groep zal bestaan uit een mix van:

- ✓ Sociaal en economisch minder zelfredzame mensen (*minima*) die op zoek zijn naar gezonde voeding en/of willen werken aan hun persoonlijke ontwikkeling.
- ✓ Mensen die behoefte hebben aan meer integratie en sociaal contact.
- ✓ Mensen die vrijwillig willen bijdragen aan de werkzaamheden op De Pluimerij.
- ✓ Bedrijven, particulieren, leerlingen en scholieren die willen participeren op het gebied van natuur en gezonde voeding.

Organisatie

De Pluimerij is een kleinschalige tuinderij (0,7 ha teeltoppervlak) gelegen in Darp en kan gezien worden als een hybride sociale voedseltuin. Dit betekent dat het sociale gedeelte dat wordt uitgevoerd door de Stichting, onderdeel is van de bestaande commerciële tuinderij. De Pluimerij heeft teeltplekken beschikbaar gesteld voor mensen met een kleine beurs en wordt beheerd door een professionele tuinder in samenwerking met meerdere vrijwilligers.

Organisatie structuur en bestuur

Naam van de oprichters:

Maria Lina Bakker-Barel (Marjolein)
Jacob Andries Bakker (Jan-Jaap)

Volledige naam van de stichting:

Stichting Voedseltuin De Pluimerij

Vestigingsadres van de stichting:

Lageveldseweg 2, 7973 KR te Darp

Naam van de bestuurders + verdeling van de functies (onbezoldigd):

Voorzitter: Mevr. J van Vlijmen
Secretaris: Mevr. L. Veld
Penningmeester: Dhr. A. Berkhout

Kenmerken organisatie

De volgende kenmerken typeren onze Stichting:

- ✓ Is transparant en *fair* naar iedereen.
- ✓ Is sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd.
- ✓ Baseert bestuur en beleid op evenwichtige zeggenschap van alle betrokkenen.

Onze werkwijze

Onze werkwijze is gebaseerd op de volgende aspecten:

- ✓ *Persoonlijke groei als aanpak*

Onze manier van werken kenmerkt zich door het geven van persoonlijke aandacht waarbij we kijken naar de mogelijkheden van ieder persoon! Wij ondersteunen de deelnemers binnen onze sociale projecten, geven ze ruimte voor ontwikkeling en eigen verantwoordelijkheid. Door deze aanpak groeit de deelnemer als mens.

✓ *Sociaal Tuinieren*

Wij tuinieren van maart tot november op vaste momenten in de week, onder begeleiding van een professionele tuinster. Samen met deze tuinster werken deelnemers aan een teeltplan, leren ze de kneepjes van zelfvoorzienend tuinieren en vindt er kennisoverdracht plaats. Wij hanteren een laagdrempelige aanpak.

✓ *Vrijwilligers*

De Pluimerije werkt met vrijwilligers. Dit kunnen vrijwilligers zijn met een vaste taakomschrijving en een regelmatige deelneming aan de activiteiten, maar ook mensen met een minder structurele deelname zijn van harte welkom. De werkzaamheden lopen uiteen van het helpen op de tuin, het verzorgen van de dieren, het doen van onderhoudswerkzaamheden of het opstarten en begeleiden van activiteiten/projecten.

✓ *De Groene Huiskamer*

Op de Pluimerije zijn vrijwilligers van dinsdag tot en met donderdag welkom voor een inloop. Hier kan men samen tuinieren, een kop koffie drinken, een praatje met elkaar maken en bijvoorbeeld een wandeling maken over het terrein. Bovendien wordt regelmatig een gezamenlijke maaltijd georganiseerd. De maaltijd wordt zoveel mogelijk bereid met producten uit de tuin van de Pluimerije.

ANBI status

Stichting Voedseltuin de Pluimerije heeft per 1 januari 2023 de ANBI-status verkregen. Voor eventuele donateurs betekent dit dat een gift aan Stichting Voedseltuin De Pluimerije aftrekbaar is van de belasting.

Onze activiteiten

Na een pilot met 10 deelnemende huishoudens in 2022 is het concept opgeschaald naar 20-30 huishoudens in 2023. Ook voorziet de Pluimerij met deze teelt de lokale voedselbank van Havelte en Steenwijk wekelijks van verse groenten. Voor 2024 heeft de Pluimerij de ambitie om 50 huishoudens kosteloos te kunnen voorzien van gezonde en verse groenten.

Gerealiseerde opschalingsactiviteiten seizoen 2023

- ✓ Verdubbeling beschikbaar teeltoppervlak van 2 naar 4 teeltvakken (totaal 1600m²).
- ✓ Aanleg blauwe bessen tuin met 60 struiken en druppel irrigatie systeem.
- ✓ Uitbreiding aardbeientuin.
- ✓ 20 scharrelkippen in mobiele kippenren.

Behaalde resultaten seizoen 2023

- ✓ 25 deelnemende huishoudens (minima) op de zelfoogsttuin met een totaal van 32 oogstweken.
- ✓ Meerdere donaties van verse aardbeien (totaal 55KG) aan O.B.S de Bosrank (Havelte).
- ✓ 2 wekelijkse leveringen van verse groenten voor 40-50 huishoudens aan lokale voedselbanken Havelte & Steenwijk in periode mei-nov 2023:
 - ✓ 2 kratten winterpostelein, 1 krat aardbeien, 8 kratten sla, 3 kratten snijbiet, 11 kratten courgette
 - ✓ 40 st Chinese kool, 40 kg sperziebonen, 10 kg snijbonen, 4 kratten Meiraap, 130 st witte spitskool, 200 st Zappalito, 60 kg sperziebonen, 2 kratten winterpeen, 60 st savoieekool.
- ✓ Inzet van 25 vrijwilligers op de tuin of achter de schermen.
- ✓ Alle deelnemende vrijwilligers mochten na afloop oogsten voor eigen gebruik. Deze groenten zijn voor iedereen erg welkom en worden erg gewaardeerd.
- ✓ Maandelijkse Groene Huiskamer bijeenkomsten voor deelnemende huishoudens en vrijwilligers.
- ✓ Startdag voor deelnemende huishoudens en vrijwilligers (Opening van het Oogst seizoen).
- ✓ Snoeicursus fruitbomen voor de vrijwilligers in samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe.
- ✓ Verbetering van de gezondheid van de deelnemende huishoudens door het beschikbaar hebben van gezonde voeding.
- ✓ Meer fysieke en mentale welzijn door het actief participeren in de activiteiten op de tuin van vrijwilligers en deelnemende huishoudens.
- ✓ ANBI status verkregen.

Samenwerking & partners

Vanuit de gedachte dat Stichting Voedseltuin De Pluimerij een positieve bijdrage wil leveren aan een duurzame en toekomstbestendige samenleving, ondersteunt de Stichting de activiteiten die vanuit de commerciële entiteit *de Pluimerij*, worden uitgevoerd om meer soortgelijke initiatieven op te zetten in Nederland.

In 2023 heeft *De Pluimerij* een nauwe samenwerking opgezet met een andere Sociale Voedseltuin uit Nieuwehorne (St. Sociaal&Vitaal) wat heeft geresulteerd in de opstart van 2 nieuwe initiatieven in Wilhelminaoord (Kiemhuistuin) en Oosterwolde (St. De Kleine Boerderij). Daarnaast is het doel om in 2024 nog meer Sociale Voedseltuinen op te starten in Noord-Nederland en een landelijke organisatie (Sociale Voedseltuinen Nederland) op te zetten om reeds bestaande kennis en ervaringen toegankelijk te maken voor nog meer nieuwe initiatieven. Hierbij wordt nauw samen gewerkt met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

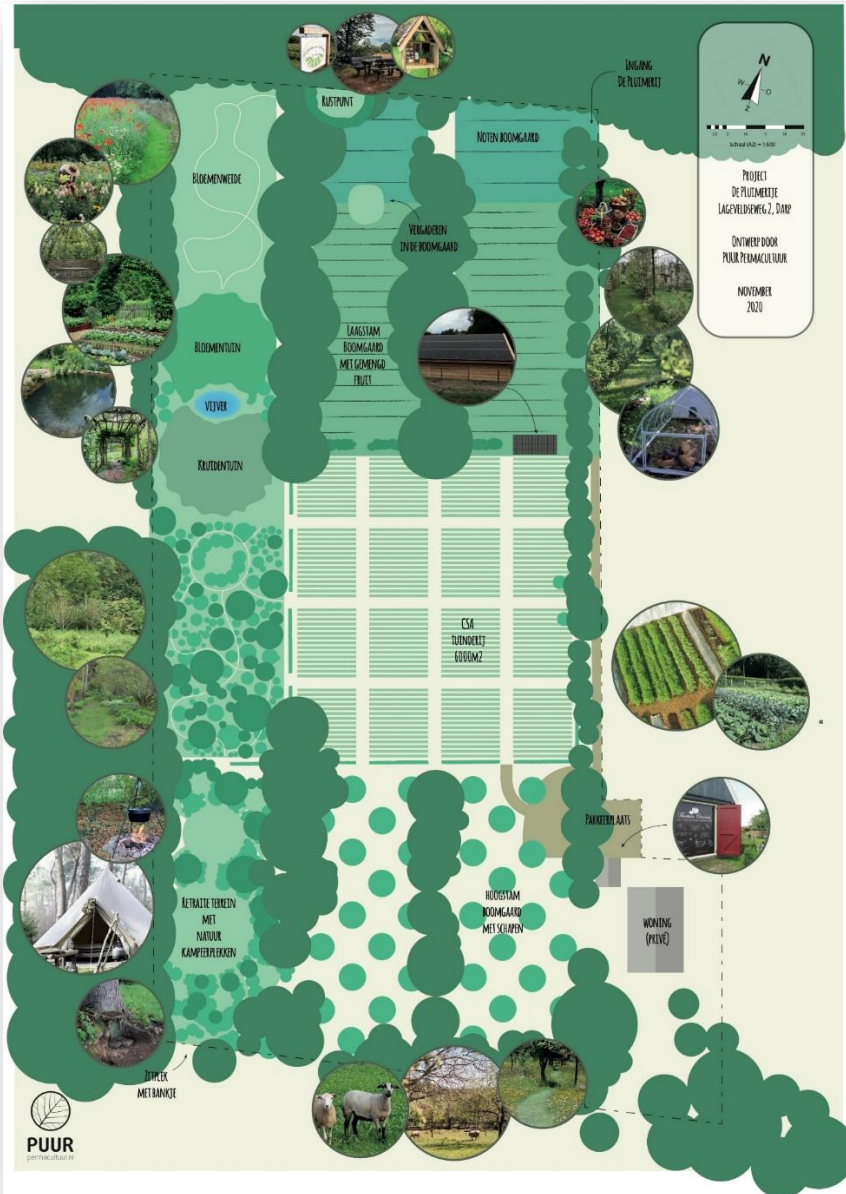

DE PLUIMERIJE

Natuurlijk sociaal

Het ontwerp

Financiën

Uitgangspunten

Stichting Voedseltuin de Pluimerij streeft naar een gezonde balans met een diversiteit aan inkomsten (stromen). De volgende aspecten gelden hierbij als financiële uitgangspunten:

- ✓ Het werven van subsidies en fondsenwerving vanuit Stichting Voedseltuin De Pluimerij zijn met name gericht op het uitvoeren sociale (integratie) projecten en de benodigde (opstart) investeringen voor de tuin activiteiten.
- ✓ Het benaderen en betrekken van lokale particulieren en ondernemingen ten behoeve van donaties, die zich verbonden voelen met de activiteiten en doelstelling.
- ✓ Het organiseren van verschillende activiteiten op en door de Pluimerij, waardoor een directe inkomstenbron ontstaat.

Inkomsten & ontvangen donaties 2023

- ✓ In 2023 zijn de volgende inkomsten ontvangen:
 - Donaties € 1.250
 - Subsidie SZW € 10.438
 - Subsidie Bercoopfonds € 1.500

Exploitatie kosten 2023

- ✓ 2023 geeft een negatief resultaat weer van € (2.220). Niettemin is Stichting Voedseltuin De Pluimerij financieel gezond. Doordat het seizoen loopt vanaf maart, ontstaan er inkomsten en uitgaven die over het boekjaar heen lopen, waardoor er overloop tussen de jaren ontstaat. Het cumulatieve resultaat en het banksaldo van de Stichting Voedseltuin De Pluimerij zijn positief. Zo is het banksaldo cumulatief 2023: € 5.776.

DE PLUIMERIJE

Natuurlijk sociaal

Resultatenrekening			
Naam	Stichting De Pluimerij		
Periode	1-1-2023 t/m 31-12-2023		
Financieële overzicht in euro's			
Opbrengst			
	Subsidies	11.938	
	Donaties	1.250	
	Totale inkomsten		13.188
Kosten			
	Groene Huiskamer	926	
	Bankkosten	295	
	Contributies & Abonnementen	-	
	Grondbewerking	707	
	Materiaal en gereedschap	391	
	Oprichtingskosten	68	
	Zaden & Pootgoed	1.926	
	Grond & snippers	782	
	Tuindersvergoeding	9.293	
	verzekering	218	
	Inhuur derden	189	
	Website / communicatie	91	
	Biodiversiteit	141	
	Diversen / overige	382	
	Totaal kosten		15.409
	Netto Bedrijfsopbrengst		(2.220)
Overige inkomsten			
	Winst (verlies) op de verkoop van activa		
	Rentebaten		
	Totaal overige inkomsten		-
	Netto inkomsten (verlies)		(2.220)

Aanvullende informatie over Stichting Voedseltuin De Pluimerij

- Stichting Voedseltuin de Pluimerij
www.pluimerije.nl
- De Pluimerij op Youtube: Sociale voedseltuin uitgelegd
<https://www.youtube.com/watch?v=W-qZgNsmkKg>
- Zomerkoninkjes op OBS de Bosrank in Havelte
<https://dvh.nl/weekbladendrenthe/westervelder/Zomerkoninkjes-op-OBS-De-Bosrank-in-Havelte-28504103.html>

